

PODROBNEJŠA IZHODIŠČA PREVERJANJA IN OCENJEVANJA PRI PREDMETU

SLOVENŠČINA za šol. leto 2023/2024

1. NAČIN IN ŠTEVILO OCENJEVANJ V POSAMEZNEM OCENJEVALNEM OBDOBJU

Vsak dijak mora med šolskim letom obvezno pridobiti najmanj **4 pisne ocene, od tega 2 za nalogi esejskega tipa**. V vsakem ocenjevalnem obdobju pridobi najmanj 2 pisni oceni, od tega 1 za esejsko oz. predesejsko nalogo. Minimalno število pisnih ocen je lahko pri posameznem učitelju tudi višje, kar je podrobneje opredeljeno v njegovem letnem delovnem načrtu.

Dijaki posamezno pisno nalogo esejskega tipa pišejo **90 minut**. Pri kontrolnih nalogah vsi dijaki oddelka hkrati pišejo dve enakovredni različici nalog (A/B), lahko pa pišejo vsi enako različico.

Dijak mora v šolskem letu pridobiti **najmanj 2 ustni oceni**, od tega je ena lahko za govorni nastop oz. referat.

Dijak pridobi tudi **eno oceno iz zbranih kreditnih točk** – velja le za učitelja Svetel in Štiblar Božović, pri drugih ocene iz kreditnih točk ni.

Z odlično oceno nagradimo tudi vsakega dijaka, ki:

- osvoji Cankarjevo priznanje oz. na šolskem tekmovanju doseže vsaj 80% možnih točk
- predstavi raziskovalno nalogo na srečanju Mladi za napredek Maribora

2. OBTEŽENOST OCEN, PRIDOBLJENIH NA RAZLIČNE NAČINE

Ocene pisnih preizkusov znanja ter esejev in ustnega preverjanja so med seboj enakovredne in skupaj predstavljajo 90 % zaključne ocene, preostalih 10 % pa predstavljata ocena za govorni nastop ter morebitna ocena iz kreditnih točk. V tem primeru je formula za izračun

$$0,9 \cdot \left(\frac{\text{seštevek vseh ocen razen kreditov in gov. nastopa}}{\text{število teh ocen}} \right) + 0,1 \cdot \left(\frac{\text{ocena kreditov in gov. nastopa}}{\text{število teh ocen}} \right)$$

Če ni ocen za govorni nastop ne ocene iz kreditnih točk, so vse preostale ocene enakovredne.

3. PRETVORBA ODSOTKOV V OCENE

Pri določanju posameznih ocen uporabljamo naslednjo lestvico, ki je v dogovoru z vodstvom šole drugačna kot pri drugih predmetih:

0–49 % ... 1 (nzd)

50–62 % ... 2 (zd)

63–77 % ... 3 (db)

78–89 % ...4 (pd)

90–100 % ...5 (odl)

4. NAPOVEDOVANJE USTNEGA OCENJEVANJA

Dijaku napovemo ustno ocenjevanje v tekočem tednu za naslednji teden.

Ustna ocena v 4. letniku zajema snov književnosti iz vseh letnikov. Njen namen je poglobljena priprava na ustni del mature.

5. KRITERIJI OCENJEVANJA

Merila za pisno ocenjevanje – naloge esejskega tipa

OCENA	MERILA
Nezadostno	<p>Med vsebino besedila in predpisano temo ni povezanosti.</p> <p>Vsebina besedila je sicer bolj ali manj povezana s predpisano temo, vendar je kakovost ubeseditve na tako nizki ravni, da ne ustreza standardu.</p> <p>Besedilo obravnava naslovno temo zelo enostavno, poznavanje snovi je skromno in površno. Pogosto je veliko nebitvenih podatkov, ki se ne zahtevajo, ni pa relevantnih.</p> <p>Veliko je pravopisnih in slovničnih napak. Pisec ne obvlada oziroma zelo slabo obvlada tvorbo zahtevnejših povedi in pravila nadpovedne skladnje.</p> <p>Besedilo ni niti vsebinsko (notranja zgradba) niti zunanje (odstavki) ustrezno razčlenjeno.</p>
Zadostno	<p>Poznavanje snovi je skromno: gre za obnavljanje vsebine književnih besedil in reprodukcijo študijskega gradiva.</p> <p>Morebitna primerjava je poenostavljena in površna. Pogoste so nepotrebne ponovitve že povedanega.</p> <p>Besedišče je revno in stereotipno, nefunkcionalno ga dopolnjujejo nerazumljeni ali slabo razumljeni strokovni izrazi. Izrazno je nasploh nerodno.</p> <p>Precej je jezikovnih napak, vendar so grobe napake redkejše od lažjih.</p>
Dobro	<p>Vsebina je povezana s predpisano temo. Dijak snov pozna in jo razume, obravnavanje teme je večinoma neproblemsko, prevladuje urejena reprodukcija s poskusi primerjave in analize.</p> <p>Besedilo je koherentno in ustrezno kompozicijsko členjeno. Odstavki so smiselno povezani.</p> <p>Raba strokovnih izrazov ni vedno povsem ustrezna, skladijska pravila so upoštevana.</p> <p>V besedilu so posamezne slovnične in pravopisne napake, vendar težjih napak skoraj ni oziroma se ne ponavljajo.</p>

Prav dobro	<p>Dijak snov pozna in razume. K predpisani temi pristopa problemsko, zmore priti do samostojnih sklepov (sinteze). Svoje trditve logično izpeljuje. Skuša zavzeti utemeljeno osebno stališče do obravnavane problematike.</p> <p>Besedilo je koherentno in prepričljivo, posamezne prvine so lahko izvorne, kompozicijsko je ustrezno členjeno.</p> <p>Dijak obvlada tudi zapleteno zložene povedi. Njegovo pisno izražanje je tekoče, jasno, logično in jedrnato. Besedilo vsebuje nekaj lažjih jezikovnih napak.</p>
Odlično	<p>Obravnavanje predpisane snovi je zanimivo, prepričljivo, zrelo, včasih tudi izvorno. Dijak pristopa k temi z več različnih gledišč (svojih ali strokovnih), z argumenti. Na koncu zmore izpeljati ustrezne zaključke, primerjati, analizirati, sintetizirati in vrednotiti.</p> <p>Besedilo je koherentno, njegova zgradba je ustrezna, včasih tudi izvorna (npr. kompozicijski efekti). Besedišče je bogato, dijak obvlada tudi zahtevna skladenjska in besedilotvorna pravila. Napak skoraj ni.</p>

Merila za ustno ocenjevanje

OCENA	MERILA
Nezadostno	<p>Dijak ne odgovarja.</p> <p>Povsem zmeden poskus obnove snovi, podatki napačni.</p> <p>Nekaj pravih podatkov, vendar zgreši bistvo.</p> <p>Preskopa reprodukcija, podvprašanja dijaku ne pomagajo. Odgovarja s številnimi slovničnimi in pravorečnimi napakami, v pretrganih in nedokončanih povedih.</p>
Zadostno	<p>Reprodukcija brez natančnosti, delno razumevanje snovi, navajanje brez utemeljevanja. Dijak zna toliko, da lahko deloma izrabiti učiteljevo pomoč. Odgovarja z zatikanjem ter s slovničnimi in pravorečnimi napakami in mašili (vpliv pokrajinskega pogovornega jezika)</p>
Dobro	<p>Dobri reprodukcija in razumevanje (povzemanje z lastnimi besedami), enostavno utemeljevanje. Kandidat zna dobro izrabiti učiteljevo pomoč. Odgovarja z nekaj slovničnimi in pravorečnimi napakami in mašili (vpliv pokrajinskega pogovornega jezika)</p>
Prav dobro	<p>Reprodukcija je natančna, zajema bistvo pojmov, deloma jasno utemeljevanje, odgovori so zanesljivi in terminološko pravilni. Dijak se prilagaja podvprašanju. Odgovarja brez nepotrebne ponavljanja, jezikovne napake sam popravi.</p>
Odlično	<p>Samostojno posredovanje odgovorov, jasno in prepričljivo utemeljevanje. Dijak se gladko in slovnično pravilno izraža in se sproti kontrolira pri razmišljanju, kaže suvereno obvladovanje vsebine. Odgovarja gladko, brez nepotrebne ponavljanja in skoraj brez jezikovnih napak.</p>

5. NEGATIVNA OCENA V PRVEM OCENJEVALNEM OBDOBJU

Dijak je ob koncu prvega ocenjevalnega obdobja ocenjen negativno, če ima enako število ali več negativnih kot pozitivnih ocen. Pri tem ne upoštevamo ocen za govorni nastop, referat ter na druge neklasične načine pridobljenih ocen.

6. NAČINI IZBOLJŠEVANJA IN POPRAVLJANJA OCEN

Vsak dijak bo imel možnost **izboljševanja vsaj ene pisne ocene**. Pisno nalogo, pri kateri bo to mogoče, bo v dogovoru z dijakom določil učitelj. V redovalnico vpišemo obe oceni, pri določanju zaključne ocene ob koncu pouka pa upoštevamo njuno povprečno vrednost.

Dijaku, ki ima ob koncu prvega ocenjevalnega obdobja negativno oceno, učitelj določi rok oz. roke za popravljanje ocene v skladu s pravilnikom in šolskimi pravili ocenjevanja. Pri tem dijak popravlja vsako negativno oceno posebej. Pri zaključevanju ob koncu leta se nato za vsako oceno, ki jo je dijak popravljal, izračuna poprečje prejšnje in novo pridobljene ocene ter se to poprečje upošteva kot ena ocena, enakovredna vsem drugim. Če dijak ocen ni popravil, mu lahko učitelj določi še en rok v zadnjih treh tednih 2. ocenjevalnega obdobja.

7. PRIDOBIVANJE MANJKAJOČIH OCEN

Če je dijak pri napovedanem **pisnem** ocenjevanju **opravičeno** odsoten, to oceno pridobi pred koncem ocenjevalnega obdobja (na morebitnih rokih za izboljševanje ocene) oziroma v dogovoru z učiteljem.

Manjkajočo pisno oceno lahko nadomestimo z ustno, kadar ne gre za esej.

Če je dijak opravičeno odsoten pri napovedanem **ustnem** ocenjevanju, oceno pridobi pri naslednji uri pouka oz. v dogovoru z učiteljem.

Če je dijak pri napovedanem **pisnem ali ustnem** ocenjevanju **neopravičeno** odsoten, izgubi vse ugodnosti pri predmetu in manjkajočo oceno pridobi v roku in na način, ki ga določi učitelj, a praviloma šele po koncu I. ocenjevalnega obdobja ali v zadnjih treh tednih II. ocenjevalnega obdobja.

8. UGODNOSTI IN RAZLOGI ZA NJIHOVO IZGUBO

Ugodnosti pri pouku slovenščine sta:

- možnost izboljševanja vsaj ene pisne ocene v šolskem letu,
- napovedano ustno ocenjevanje znanja.

Dijak ugodnosti **v celoti izgubi** po **treh** kršitvah iz katerega koli od naslednjih treh vzrokov:

- pri sprotnem preverjanju znanja je nepripravljen,
- ne opravi ali slabo opravi domačo nalogo,
- moti pouk, ne sodeluje ali ne prinaša potrebnih pripomočkov

ali če

- enkrat neopravičeno manjka pri napovedanem ocenjevanju znanja oziroma se mu namerno izogne.

9. VREDNOTENJE DIJAKOVEGA SPROTNEGA DELA

Skozi celo šolsko leto bomo naključno **preverjali znanje dijakov iz tekoče obravnavane snovi in domače naloge dijakov**, kar bomo ovrednotili s kreditnimi točkami (0, 3 ali 6).

Dijak bo dobil

- 6 kreditnih točk za odlično pripravljenost ali odlično opravljeno domačo nalogo oz. samoiniciativno, aktivno, konstruktivno in ustvarjalno sodelovanje pri obravnavi snovi;
- 3 kreditne točke za srednje dobro pripravljenost ali le delno narejeno domačo nalogo oz. nesamostojno sodelovanje pri obravnavi snovi brez poudarjene delovne vneme in izstopajočega prispevka;
- 0 kreditnih točk, če na pouk ne bo pripravljen, ne bo naredil domače naloge ali jo bo naredil zelo slabo oziroma pri obravnavi snovi ne bo konstruktivno sodeloval.

Oblike in število vrednotenj sprotnega dela:

- **kratko (do 15 minut) nenapovedano pisno preverjanje tekoče snovi oz. domačega branja**
- **kratko (do 5 minut) nenapovedano ustno preverjanje tekoče snovi oz. domačega branja**
- **napovedano in nenapovedano preverjanje domačih nalog (večjega sklopa domačih nalog ali ene domače naloge, kadar gre za daljši sestavek)**
- **napovedano in nenapovedano vrednotenje sodelovanja pri obravnavi snovi (npr. diskusija, interpretacija, krajši govorni nastop, dramatizacija, recitacija ...) ter sodelovanja pri delu v parih oz. v skupini**

Znanje oz. sprotno delo vsakega dijaka bomo vrednotili najmanj trikrat in največ petkrat in to z različnimi oblikami vrednotenja.

Vsa določila te točke veljajo samo za učitelje, ki bodo pridobivali ocene iz kreditnih točk (Svetel, Štiblar Božović).

10. DOLOČANJE ZAKLJUČNE OCENE OB KONCU POUKA

Zaključno oceno predmeta izračunamo v skladu z Natančnejšimi internimi opredelitvami preverjanja in ocenjevanja II. gimnazije Maribor. Pri tem upoštevamo razmerje med dvema skupinama ocen (0,9/0,1) ter kot eno oceno upoštevamo povprečje ocene, ki jo je dijak izboljševal, ter novo dosežene ocene. Če je bil dijak ob koncu prvega ocenjevalnega obdobja negativno ocenjen, zaključno oceno ob koncu pouka izračunamo ob upoštevanju 6. točke teh izhodišč.

Dijak ob koncu pouka ne doseže minimalnega standarda, torej ima zaključeno negativno, če ima dve ali več nepopravljenih negativnih ocen .

Če je dijak med ocenama 2 in 3 oz. 3 in 4 (povprečna ocena med 2,45 in 2,64 oz. 3,45 in 3,64), o zaključeni oceni odloča povprečni odstotek pisnih ocen. Če je dijak med 4 in 5, ima zaključeno 5, kadar je njegova povprečna ocena vsaj 4,45.

Dijakom, ki so se spraševanju ter pisanju in popravljanju testov izogibali, se zaključna ocena določi z zaokroževanjem navzdol na najbližje celo število.

Dijak bo ob koncu pouka **neocenjen**, če ob koncu pouka ni pridobil vseh predvidenih ocen. V tem primeru opravlja dopolnilni izpit.

12. IZPITI

Popravni, predmetni in dopolnilni izpiti iz slovenščine so sestavljeni iz pisnega dela, ki traja 90 minut, ter iz ustnega dela, ki traja največ 20 minut. Pisni del obsega nalogo esejskega tipa (do 70 minut) ter krajši preizkus znanja iz jezika (do 20 minut). Esejski del je ovrednoten s 50 %, preizkus iz jezika s 30 %, ustni del pa 20 %.

Ustni del vsebuje dve vprašanji iz književnosti in eno iz jezika. Zaključno oceno določimo v skladu z na šoli dogovorjeno pretvorbo doseženih odstotkov v ocene. Naloge in vprašanja za oba dela sestavi strokovni aktiv.

Maribor, 1. 9. 2023

vodja aktiva Boris Svetel